

HARMINCNYOLCADIK KÖRLEVÉL

A BIODINAMIKUS EGYESÜLET TAGJAINAK ÉS BARÁTAINAK

Kedves Barátaim!

Közülünk soknak csak kiskertje van, másoknak már 1 hektárnál nagyobb a művelt területük. Ez utóbbiak részesülnek az EU tagországokban mezőgazdasági támogatásban. Ez a támogatás sok kérdést vet fel.

Miért jogos, hogy a gazdálkodó támogatást kap? Miért káros, hogy az európai közösség gazdálkodói kapják ezt a támogatást? Nézzük:

Jogtalan, hogy néhány országa a földnek támogatást ad, mert az európai, vagy általában a támogatott gazdaságok kereskedői olcsón juttatják az élelmiszert olyan országokba, ahol nincs támogatás, s így az ottani parasztság eladni nem tud, tönkremegy. A fél világon elszorvad a paraszti élet. (l. az előző körlevelet).

Mért jogos mégis a támogatás? Mert

- az egyetlen emberi tevékenység, mely új anyagot hoz a társadalom gazdasági életének körforgásába a mezőgazdaság. A napfényből csak a növény teremt anyagot, semmi más. Az emberek *táplálékhoz* tulajdonképpen csak ebből jutnak, de ma szinte csak mezőgazdasági munka eredményeként. Az ipar mindig a meglévő anyagot dolgozza fel, csak új formába önti, nem ad újat,
- eközben a gazdálkodók környezetükben a *táj alakítását* is végzik, annak talaját, növény- és állatvilágát jól vagy rosszul, a termékenységet fokozva vagy pusztítva dolgoznak. (Pl. Európa vad erdőiből, mocsaraiból létrehozták a középkorban a ma még sokhelyt meglévő kultúrtáj sokszínűségét. Vagy: a mongolok évszázadokig szolgáló hegyi legelői elpusztultak, mikor 1919 után erőszakkal bevezették az istállózott állattartást, amiben az ehhez nem szokott állatok is tönkrementek.

Nálunk a támogatásnak persze mindenki örül, de itt is van egy probléma. A földmérés műholdas rendszerrel történik, a magasból vannak a földek „fényképezve”, azaz a *borítottság* alapján ítélik meg, mi a szántó, a rét-legelő, az erdő. És mi marad ki, mi az, ami nem kap támogatást? A bokrosok, sövények, erdőszéli cserjés szegélyek, a patak- és folyó-menti időszakos vízállásos helyek...

Ezek a területek a táj életben-tartói! Százféle biológiai, de lélektani funkciója közül csak néhányat említsünk. A madarak, kisállatok, rovarok, a talaj humuszképző élőlényei itt élhetnek nyugodtan. Öbennük fejezi ki magát az adott táj, a termőhely, amibe mi szántóinkat, kertjeinket belehelyezzük. Életáramok futását biztosítják e helyek, ami jól látható a hangyavonulások térképén. (hogy van-e ilyen térkép, én nem tudom, de lehetne...) persze, itt is a megfelelő arány a lényeg. Mert felhagyott, szomorú parlagokon is igyekeznek a vadnövényzet segíteni. A bozóttal benőtt, vaddisznó-túrással teli „legelő” már keveset ér. De a másik véglet is borzasztó: mikor a német gazda a patak vizéig szánt és onnan kiirt minden mást, és betonozott útjai mellett a mezsgye fűvét-virágát sem tűri. A közepszer a jó: megfigyelni a táji adottságokat, nem sajnálni azt a 4-5 méter széles sávot, hogy ott a környék vad növényei, esetleg általunk betelepítve, felnövekedjenek.

A turista (ha van még ilyen gyalog, két lábon járó ember) saját lelkében tükrözi a *táj lelkét*, saját lelki élményei jelzik: itt száz és százféle állat is érez, speciálisan, másképpen, mint a szomszéd tájon, megyében, esetleg mint a falu másik végén... A jó gazda alakító szándéka, beleérző képessége és éles gondolata kiegyensúlyozza a természet és az ember igénye között a különbséget.

Nézzük pontosabban, mért is hasznos a helyhez igazodó vadnövényzet összefüggő rendszere, a sövények, s köztük az un. biológiai folyosók fenntartása.

-- *Sokfélesége miatt*: a Nap áradó éltető ereje ezer és ezer féle hatást hordoz. Mennél sokrétűbb növényzet formálja azt földi szerves anyaggá, annál gazdagabb lesz az a táj, annál több élőlénynek ad életteret, testi és érzésszerű biztonságot.

--*Táplálék szempontjából*: nem rég még rendszeresen gyűjtötték a gyerekek, a ráérő „munkanélküliek”, a kirándulók a bogyt, a gombát. Északi országokban mai napig gyűjtik a lombtakarmányt. A takarmány

kiegészítésére a biodinamikusok is használják, vagy használniuk kellene a metszés, útszélek rendezése során maradó gallyat, lombot, esetleg megőrölve teszik azt a takarmánykeverékhez. (Példa N. Remer könyvéből /Rudolf Steiners landwirtschaftliche Impuls sorozatban/ Tierhaltung und Bodenfruchtbarkeit) az ásványianyag-tartalom a mai nagyüzemi termelés során a fejőstehenek igényéhez mérten túl kevés, de már 5-10% lomb+gally őrlemény keverése a takarmányhoz elég, hogy a tél során alig legyen beteg állat. A fakéreg-őrlemény különösen jól „sózsa” a takarmányt, nyáron az állat ösztönösen keresi a sövény szélén kilógó friss ágakat. Egy gyümölcsösbe szabadult tehénnek a pofáján látni, hogy megrészegíti a friss lomb és a birka a hullott gyümölcsöt is boldog örömmel falja, ha hozzájut.. Dr. Márai Géza előadására is emlékszünk még egy téli biodinamikus tanfolyamunk alkalmával: A szokásos nagyüzemekből származó hús és tejből, mivel nem kaptak megfelelő takarmány-kiegészítést az állatok (ásványi só+vitamin stb.), a lakosság körében egyre gyakoribb lett a csontritkulás. A tej nem táplálta úgy a fogyasztókat, mint az szükséges lett volna.)

-- *A szegély-hatás*, a természetnek különös működése, általában nem figyelünk rá. Egységes növényállomány, pl. erdő, szántott terület évelő lucernája, rét a tó partján, önmagától nem ér úgy véget, hogy a két különböző növénytársulás egymással határos lenne. Az átmenetet különleges növényzet, pl. erdőszéli bozótos galagonya, mogyoró, csipke, kökény, szeder, sajmeggy, vadszilva, bodza és alatta füvek-virágok társulása képezi. Az ilyen területek vitalitása különösen magas, a baktériumflóra, a talajlakó állatok az alig láthatóktól a gyíkok, kígyók, madarak, nyulakig stb. káros-hasznos jelenlétére ad módot. Ennek a sávnak a lelki jellege és életteljessége aztán a két egységes állományt, pl. a szántót és az erdőt besugározza.

-- *A tudatosan fenntartott sövényt*, vízellető-tisztító parti nádast, a vadméhek, más rovarok fészkelő helyét mindenestre meg kell különböztetnünk az elvadult parlagtól, mint már írtam. Bár tudjuk, hazánkban még sokhelyt olyan élő a természet, hogy néhány évtized (!) alatt visszatérhet az erdő, de már nem mindenütt tudjuk kivárni!

Ez az, amit a légi fénykép nem tud megkülönböztetni. Ezért nem mondhatjuk ki egyszerűen: a földalapú támogatás minden bozótosnak-cserjésnek jár, mert a szántóföld egy részét a gazda tudatosan erre szánta. Ahhoz a biodinamikusok erős összefogására lenne szükség, és persze munkaerőre, aki ezzel is tud még foglalkozni a növénytermelés, állattartás, no meg a töménytelen papírmunka mellett. Kivárjuk, míg annyira figyelünk egymásra, hogy igazolni tudjuk: a biológiai célú területekre is jár nekünk a földalapú támogatás.

Kedves Barátaim, a nyári, háromnapos természetszemléleti gyakorlatokon ilyen gondolatokkal, megfigyelésekkel is foglalkoztunk, jövőre is foglalkozni szeretnénk Legénden.

Kívánok nektek szép őszt, és kevésbé bolond időjárást a sok munkához

Mezei Klári néni

Egyetlen kérést sem kaptunk, mely szerint olvasná valaki azt a Michael-levelet, amelyiket a nemzetközi biodinamikus mozgalom tagjai ezévből olvasnak. Így nem is tudunk foglalkozni a témával. Klári néni

Programok:

Biodinamikus preparátumok készítése, ünnepi munkanap

Legénden: 2010. okt. 9-én, Mezei Mihálynál, Legénd, Tánacsics Mihály u. 12.

Ispánkon: 2010. szeptember 26-án, 13 órától. Ispánk, Arkánium vendégház, Nyugati szer.
Érdeklődni Skrapits Péternél tel.: +36 94/330 799

Bátaszéken: 2010. október 4-én hétfőn 10 órától. *A készítés helye: 7140 Bátaszék, Babits út 10/a/1.*
Szervezők:

Kiss Mária Eszter mob: +36 30/9838933,

Kiss Katalin mob: +36 20/5568977, tel: +36 74/492606

Lóránt László mob: +36 20/9948361

Szeretettel várjuk a preparátum készítést tanulni vágyók, valamint a biodinamikus gazdálkodás iránt érdeklődők jelentkezését!

Újból indul ősszel a „**Biodinamikus kertészkedés a ház körüli kertben**”, Budapesten az Orsó utcában, elmélet és gyakorlat. Első alkalom 2010. október 16. szombat.
Érdeklődni dr. Mezei Ottóné +36 1/2007867

Tervezünk egy utazást Dornachba, a Goetheanum épülete és főképpen a parkja bejárására, ha van, akit érdekel. Az utat Zsigó György szervezi. zsigogy@freemail.hu
Virágzó kertet akarunk látni, tehát okt. eleje, vagy május lenne jó. Akit érdekel, jelentkezzen nálam vagy Gyurinál. dr. Mezei Ottóné

EGYÉB HÍREK

1,8 ha kékfrankos borszőlő termése eladó, ami 100-150 q szőlőt jelent. Ár megegyezés szerint
Érdeklődni: Kiss Katalin mob: +36 20/5568977, tel: +36 74/492606

Gyümölcsfa csemeték 50%-os engedménnyel dr. Tóth Ferencnél kaphatók.
Érdeklődni: dr. Tóth Ferenc +36 30/991 2691

Októberben nyíló bioboltba termelőtől árut, terményeket keresek
Érdeklődni: Nagy István +36 20/498 5672